Unitat 4 · Consumir amb cap

Resum · Llibre de l'alumnat, pàgs. 57–72

El **consum responsable** no és no consumir: és decidir amb informació què, quant i com es compra, i valorar què suposa per a les persones, la societat i el medi ambient. El **cost per ús** ajuda a decidir: unes sabatilles de 70 € que et poses 140 vegades costen 0,50 € per ús. Els anuncis barregen una **proposta de valor** amb un **impuls induït**, i l'**economia conductual** explica els **biaixos** que ens fan caure en una **compra per impuls**, com l'ancoratge o la por de quedar-se fora. Quatre subscripcions de 17,96 € al mes sumen 215,52 € a l'any, i la renovació automàtica les cobra soles. La **cultura d'usar i llençar** i l'**obsolescència programada** escurcen la vida dels objectes; reparar, reutilitzar i consumir amb criteri ajuden a reduir el **malbaratament**. Com a persona consumidora tens **drets**: la garantia legal de tres anys en béns nous comprats a empreses, el desistiment de 14 dies naturals en compres a distància (amb excepcions) i el **full de reclamació**, i pots demanar ajuda a l'OMIC, a Consum del Govern o, si hi ha acord arbitral, a la Junta Arbitral de Consum. La **banca ètica** inverteix amb criteris socials i ambientals, i les **solucions col·lectives** reparteixen l'esforç d'un problema comú. Abans de comprar, fes-te preguntes sobre el que necessites, el que costa de debò (preu per unitat i cost per ús) i quins drets tens si falla. Davant d'una oferta, busca la lletra petita: què canvia i quant costa cancel·lar. Revisa de tant en tant les subscripcions i cancel·la les que gairebé no uses. Guarda el tiquet o la factura: són la prova de la compra. Si cal reclamar, fes-ho per escrit i amb proves, i comença pel venedor abans d'anar a l'OMIC o a Consum del Govern. Recorda que consumir amb cap també és prendre't un temps abans de decidir: si ho comentes, ho dorms un dia i ho calcules, evites moltes compres per impuls. I no et culpis si algun cop et deixes endur: el que compta és el que aprens.

Què és consumir amb cap

- Consum responsable: no és no consumir
- Beneficis i perjudicis individuals i socials
- Cost per ús

Anuncis, xarxes i impulsos

- Proposta de valor i impuls induït
- Biaixos: ancoratge, por de quedar-se fora
- Subscripcions i renovació automàtica

Usar i llençar

- Obsolescència programada i percebuda
- Consum conscient contra malbaratament

Drets de qui consumeix

- Garantia, desistiment i full de reclamació
- OMIC, Consum del Govern i arbitratge
- Llegir una factura de la llum

Finances ètiques i iniciatives

- Banca ètica
- Solucions col·lectives

ON S'EXPLICA AL LLIBRE

- **4.1** Consum responsable · 59–60
- **4.2** Publicitat · 60–63
- **4.3** Obsolescència · 63–64
- **4.4** Drets · 64–66
- **4.5** Banca ètica · 66

Material complementari del llibre de l'alumnat. Les persones, empreses i situacions dels casos són fictícies, tret que s'indiqui una altra cosa.